

РЕЙ БРЕДЪРИ ПАРЧЕ ДЪРВО

Превод от английски: Владимир Бояджиев, 1982

chitanka.info

— Седнете, млади човече! — каза Командира.

— Благодаря.

— Чувам слухове за вас — любезно подхвана Командира, — о, не нещо особено! Вашата нервност. Не се справяте много добре. От няколко месеца зная за вас и си помислих, че е добре да ви извикам. Помислих си, че може би ще поискате да ви се смени работата. Не искате ли да отидете отвъд океана и да работите в някоя друга военна зона? Работата на бюро ви съсипва, не искате ли да попаднете в истинска битка?

— Аз не мисля така — каза младият сержант.

— Какво искате?

Сержантът сви рамене и погледна ръцете си:

— Да живея в мир. Да узная, че през нощта, по някакъв начин всички оръжия на света са ръждясали, бактериите са станали стерилни в бомбените си затвори, танковете като праисторически чудовища са потънали в потища, внезапно превърнали се в ями с катран. Това е, което искам.

— Това искаме всички, разбира се — каза Командира, — но сега нека спрем целия този идеалистичен брътвеж. Кажете къде искате да ви изпратим. Имате избор — западната или северната военна зона.

Но сержантът говореше на ръцете си, обръщаше ги и гледаше пръстите си.

— Какво бихте направили вие, офицерите, какво бихме направили ние, хората, какво би направил светът, ако утре, когато се събудим, оръжията са се превърнали в купчина ръжда?

Командира разбра, че трябва да внимава със сержанта. Усмихна се кротко:

— Интересен въпрос. Обичам да обсъждам такива теории и моят отговор е, че ще настъпи масова паника. Всяка държава ще помисли, че е единствената невъоръжена нация в света и ще обвини враговете си за това нещастие. Ще има вълни от самоубийства, икономическа криза, милиони трагедии.

— Но след това — каза сержантът, — след като разберат, че е истина и че всяка държава е обезоръжена, и че няма вече от какво да се страхуват, и ако всички ние сме чисти и готови да започнем отначало, тогава какво?

— Ще се въоръжат отново по възможно най-бързия начин.

— А ако могат да бъдат спрени?

— Тогава ще се бият с юмруци. Ако се стигне до там. Огромни армии от хора с боксови ръкавици със стоманени шипове ще се съберат на държавните граници. И ако им отнемат ръкавиците, те ще използват ноктите и краката си. И ако им отрежете краката, ще се плюят. И ако им отрежете езиките и им запушите устата с коркови тапи, атмосферата ще се изпълни с такава омраза, комарите ще слязат на земята и птиците ще паднат мъртви от телеграфните жици.

— Значи не мислите, че ще е за добро — каза сержантът.

— Разбира се, че не. Все едно да разцепим черупката на костенурката. Цивилизацията ще се задуши и ще умре от шока.

Младият човек поклати глава:

— Не лъжете ли и себе си, и мен, защото сте се докопал до хубава и удобна служба?

— Да го наречем деветдесет процента цинизъм и десет процента разумна преценка на ситуацията. Разкарай своята ръжда от тук и я забрави!

Сержантът рязко вдигна глава:

— Откъде знаете, че я имам?

— Кое?

— Ръждата, разбира се!

— За какво говорите?

— Аз мога да я направя, знаете ли? Аз можех да започна Ръждата още тази нощ, ако исках.

Командира се засмя:

— Вие не говорите сериозно.

— Не. Мислех да дойда да ви кажа. Радвам се, че ме извикахте. Работя над това изобретение отдавна. Беше моя мечта. Има общо със структурата на някои атоми. Ако ги проучите, ще установите, че атомите в легираната стомана са подредени по определен начин. Търсех фактор, който да наруши техния баланс. Знаете, че съм завършил физика и металургия. Хрумна ми, че във въздуха постоянно има фактор на ръждата. Водните пари. Трябваше да намеря начин да предизвикам у стоманата „нервно разстройство“. Тогава водните пари навсякъде по света ще надделеят. Не над всички метали, разбира се. Нашата цивилизация е построена върху желязо, аз не бих искал да разруша повечето строежи. Аз елиминирам само оръжия и ракети,

танкове и самолети, бойни кораби. Мога да настроя машината да работи също и върху мед, месинг и алуминий, ако е необходимо. Просто си вървя край всички тези оръжия и само като се доближа до тях, ги правя да се разпадат на прах.

Командира се беше навел над бюрото и го гледаше втренчено:

— Мога ли да ви задам един въпрос?

— Да.

— Мислили ли сте някога, че сте Христос?

— Не съм мислил. Но смятам, че бог е бил добър към мен, като ми е дал възможност да намеря това, което търся, ако това имате предвид.

Командира бръкна в горния си джоб и извади скъпа автоматична писалка, чийто връх бе покрит с гилза от патрон на пушка. Извади перото и започна да попълва някакъв формуляр.

— Искам да занесете това на д-р Матюс след обяд, за пълно изследване. Не че очаквам нещо наистина лошо, разбирате ли? Но не смятате ли, че трябва да се консултирате с лекар?

— Мислите, че лъжа за моята машина — каза сержантът. — Не. Тя е толкова малка, че може да се скрие в този пакет цигари. Ефектът ѝ се разпростира на 900 мили. Мога да обиколя тази страна за няколко дни — с машината, настроена на определен тип стомана. Другите държави не могат да се възползват, защото ще направя да ръждясат техните оръжия в момента, в който се доближат. После ще отлетя в Европа. Следващия месец по това време светът ще се избави от войната завинаги. Не зная как стигнах до това откритие. Чаках един месец досега, като се опитвах да премисля всичко. Безпокоеше ме какво би станало, ако разцепя черупката, както казахте вие. Но сега вече реших. Разговорът с вас ми помогна да си изясня нещата. Никой не е мислил, че самолетът може да полети, никой не е мислил, че атомът може да експлодира и никой не мисли, че някога ще има Мир. Но ето, че ще има.

— Занесете този документ на д-р Матюс, моля ви — каза Командира.

Сержантът стана.

— Значи, няма да ме изпратите в друга зона?

— Не, точно сега не. Промених мнението си. Ще оставим д-р Матюс да реши.

— Тогава аз реших — каза младият човек. — Напускам службата след няколко минути. Имам пропуск. Много ви благодаря, сър, че отделихте от ценното си време.

— Сержанте, не приемайте нещата прекалено сериозно. Няма нужда да напускате. Никой няма да ви стори нищо лошо.

— Точно така. Понеже никой няма да ми повярва. Сбогом, сър!

Сержантът отвори вратата на кабинета и излезе. Командира остана сам. Постоя за момент, гледайки вратата. Въздъхна. Потърка си лицето с ръце. Телефонът иззвъня и той отговори разсеяно.

— О, здравейте докторе! Тъкмо се канех да ви се обадя.

Пауза.

— Да, точно щях да го изпратя при вас. Според вас, редно ли е да се остави този млад човек да се разхожда на свобода? Всичко е наред? Щом вие казвате, докторе. Може би се нуждае от почивка — от дълга и добра почивка? Бедното момче има налудност от много интересен вид.

Телефонният глас се впусна в отговор. Командира слушаше и потвърждаваше с кимане на главата.

— Ще си отбележа това. Един момент — той посегна за писалката си. — Изчакайте за секунда. Вечно разбърквам нещата си — попипа джоба си. — Писалката ми беше тук преди малко — остави слушалката и претърси бюрото, като отваряше чекмеджетата. Отново провери в джоба на униформата си. Спря да се движи. Пръстите му бръкнаха в джоба, до самото дъно. Палецът и показалецът се съединиха и извадиха нещо навън.

Той го пусна върху писалището — малко фина пудра от жълто-червена ръжда.

Един миг я гледа втренчено. После грабна слушалката:

— Матюс — каза той, — освободи бързо линията.

Чу се щракване от затварянето и той набра друг номер.

— Ало, караулната служба? Слушайте, един човек идва към вас точно сега, знаете го, казва се сержант Холис, спрете го, застреляйте го, убийте го, ако е нужно, не задавайте никакви въпроси, убийте го, кучия син, чувате ли ме, Командира говори! Да, убийте го, чувате ли!

— Но сър — каза един изумен глас на другия край на линията. — Аз не мога, просто не мога...

— Какво значи не можеш, да те вземат дяволите?

— Защото... — гласът заглъхна. Чуваше се дишането на часовия в слушалката.

Командира разтърси телефона:

— Слушай ме, слушай ме, пригответи си оръжието за стрелба!

— Не мога да застрелям никого — каза часовият.

Командира се стовари върху стола си. Седя половин минута, задушаваше се.

Навън — нямаше нужда да гледа, никой не трябваше да му казва — хангарите ръждясваха с мека червена ръжда и самолетите се стопяваха в нищото сред кафяво-ръждив вятър, и танковете потъваха, потъваха бавно в горещите асфалтови пътища като динозаври (не беше ли това, което каза човекът), които хлътваха в праисторическите катранени дупки. Камioni се разпадаха в жълтеникави кълба от дим, шофьорите падаха на пътя и само гумите оставаха да се търкалят по магистралите.

— Сър... — каза часовият в слушалката, който гледаше всичко това в далечната караулна служба. — О, господи...

— Слушай, слушай! — изкрещя Командира. — Тичайте след него, хванете го, с ръцете си го задушете, с юмруците си го бийте, използвайте краката си, смачкайте му ребрата, ритайте го до смърт, направете всичко, но хванете този човек! Аз идвам!

По инстинкт отвори горното чекмедже на бюрото, за да вземе служебния си пистолет. Купчина кафява ръжда изпълваше новия кожен кобур. Изруга и побягна. На излизане грабна един стол. „Това е дърво“ помисли си, „добро старомодно дърво, добър старомоден клен.“ Блъсна го два пъти в стената и столът се счупи. Тогава хвана един от краката, стисна го здраво в ръката си, лицето му стана огненочервено, въздухът излизаше с шум през ноздрите, устата му бе широко отворена. Удари по дланта си с крака на стола, сякаш го опитваше:

— Добре е, по дяволите, хайде! — извика той.

Изскочи навън с рев и тръшна вратата.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
7/1982 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.